

Nr. 122 (894) IV m...DEDELSTORF...1948.VI.5. šeštadienis

Ar JAV-bės mažins savo pagalbą Europai?

Reprezentantų rūmų finansinės komisijos pasiūlymą sumažinti JAV-bių finansuojamą Europos atstigtymo planą 25% bus šiandien svarstomas reprezentantų rūmuose. Galimas dalykas, kad reprezentantų rūmai pasisakys už plano sumą sumažinimą, tačiau senatas yra visiškai kitokios nuomonės. Jis yra nusistatęs už šių sumų palikimą. Ir amerikiečių spaudoje kritikuoja finansų komisijos užmačias. "New-York-Tribune" straipsnyje "Šalyn rankas nuo Europos-tai būtų išdavimas" smerkia badujančios Europos skriaudimą. Jei reprezentantų rūmai pasisakytų už sumažinimą, tai senatas ir reprezentantų rūmai susitiktų bendrame posėdyje kompromisui ieškoti. Tuo pačiu reikalu Marshall kalbės spaudos atstovams.

Palestinos reikalais

Tarptautinio "raudonojo Kryžiaus" p-kas grovas Bernadotte vedė derybas su žydais "Haifoje, kur susitiko su Izraelio užs. reikalų ministru Shertoku. Vėliau Bernadotte išvyko į Kairą pas arabus. Jis tikisi per kelias dienas duoti savo pirmą pranešimą Saugumo Tarybai, kuri susirenka sekančio posėdžio pirmadienį.

Prieš tai Saugumo Taryboje arabai ir žydai iškėlė savo reikalavimus. Arabai sutinka tik tuomet atsisakyti nuo karo veiksmų; jei būtų sustabdyta imigracija į Palestiną ir Palestina būtų traktuojama kaip žydų bei arabų bendra valstybė. Žydai nesutinka jų imigracijos sustabdymu ir pripažįsta vien tik Izraelio valstybės statusą. Be to, žydai kaltino arabus, kad jie negražino visus internuotus žydus iš Cipro.

D.Britanija sustabdė sprogstamosios medžiagos išvežimą į Art. Rytus, net ir pramonės reikalam. Ginklų išvežimas jau buvo ankščiau sustabdytas.

Kautynės Palestinoje tęsiasi. Arabai prislinko prie Tel Avivo jau tiek arti, kad ji apšaudė iš artilerijos.

Priėmė karo laivyno sąmatą

Reprezentantų rūmai priėmė JAV-bių karo laivyno sąmatą sekantiems metams 3,5 milijardų dol. sumai. Sąmatoje įeina išlaidos karo laivynui iki 2600 laivų padidinti.

Benešo likimas

ČSR vyriausybė dar kartą paneigė žinias apie tariamą prezidento Benešo blogą sveikatą stovį. Benešas vis dar tebegyvena savo ūkyje. Gandy plitimas dėl Benešo atsisistatydinimo nesiliauja. Ligi šio mėn. 8 dienos Benešas turi pasirašyti naują konstituciją. Netikima, kad jis ją pasirašys; jis dargi per pastaruosius rinkimus atsisakė balsuoti. Nepasirašymo atveju, konstitucijos projektas turės būti gražintas parlamentui, o Benešui, atsižvelgiant į susidariusią atmosferą, tektų atsisistatydinti. Kaip kandidatai į prezidento kėdą minimi min. pirm. komunistas Gotvald ir soc. dem. Firlinger. Benešo likimas turės išsispęsti už kelių dienų.

-Slovakijos pašto įstaigų direktorius P.Blaho pabėgo į užsienį. 11 studentų buvo suimti ir nugabanti į kasyklas. Jie kaltinami turėję ginklus ir norėję pabėgti į užsienį.

-ČSR paskyrė naujus pasiuntinius į Maskvą ir Paryžių.

Kiek vokiečiai nukentėjo nuo karo

Trims metams nuo karo veiksmų pabaigos suėjus, apskaičiuota kiek vokiečių nukentėjo nuo karo: 14 mil. žmonių žuvo ir dingo, iš jų 2 mil. žuvo nuo bombų, 30 mil. žmonių buvo sužeisti, 15 mil. žmonių buvo išvaryti iš savo gyv. vietų ir atsirado 26,5 mil. pabėgėlių.

Prancūzijos vyriausybės sunkumai

Prancūzijos vyriausybė paprašys tautinį susirinkimą ratifikuoti Londono konferencijos nutarimus. Dėl šių nutarimų esama visokios nuomonės, ir nuolatant, kad svarstant šį klausimą tautiniame susirinkime bus prieita prie labai karštų debatų. Opozicija ir net vyriausybės šalininkai kaltina vyriausybę, kad ji per nenkai atstovavusi Londone prancūzų tautos reikalus. Teisindamas vyriausybės elgesį vienas užs. reikalų ministerijos valdininkas pareiškė spaudos atstovams, kad Londone paliestoji Vokietijos problema esanti integrali dalis tiek Marshallo plano, tiek ir Europos vienyjimo reikalo. Ši problema esanti ypatingai sunki. Iš karto buvo pasiūlyta iki š.m. rugsėjo mėn. 15 dienos sudaryti Bi-srities vokiečių vyriausybę, ir tik prancūzams įsikišus, atsisakyta nuo šios minties ir nutarta š.m. rugsėjo mėn. 1 dienai leisti sušaukti vokiečių steigiamąjį susirinkimą. Dėl šios "longvatos" prancūzai turėjo atsisakyti nuo kai kurių teisių į Ruhro krašto kontrolę.

Manoma, kad Chumano vyriausybės netolima ateitis būsianti itin netikra, nes atsirado įvairūs nesutarimai tarp jos ir tautinio susirinkimo. Čia priskaitoma: Londono konferencija ir Vokietijos problema, katalikų mokyklos ir valdininkų atleidimas.

-JAV-bių pasiuntinys Paryžiuje įteikė prancūzų kariuomenės vadui Vokietijoje gen. Komig savo vyriausybės sąlygas dėl prancūzų srities atstatymo bendrame Europos atstatymo plane.

-Bidault atsakė į vieno tautinio susirinkimo atstovo užklausimą, kad Prancūzijos vyriausybė paliekanti sau teisę nustatyti laiką pripažinti Izraelį ir teisę jį pripažinti ar nepripažinti. Pasak Bidault, Izraelis nesąs dar tarptautinis juridinis asmuo ir vos vos pasireiškė de facto.

Pachenhan atsisveikina

Buęs britų min. Vokietijos reikalams Lord Pachenhan atsisveikina su vokiečiais. Jis vakar lankė Hannoverio męgę, šiandien yra Hamburge ir rytoj bus Düsselдорfe.

-Vokiečių geležinkeliečiai prašė vak. sąjungininkus greičiau įvesti naują valiutą.

-Susirinko sąj. atstovai aptarti Ruhro krašto anglies produkcijos sumažėjimo priežastis. Šiuo metu kasyklose dirba daugiau žmonių, negu prieš karą, o produkcija siekia tik trečdalius prieškarinės. Aiškina, kad dirba seni 40-50 m. amž. darbininkai, o jaunieji nuolat meta sunkų darbą.

-Būsimoje Ruhro krašto kontrolėje dalyvaus po 3 atstovus nuo JAV-bių, D.Britanijos ir Prancūzijos ir po 1 vokiečių atstovą iš šių okup. sričių.

-Pietų Afrikoje jau sudarytas naujas kabinetas, kuriam vadovauja nacionalistų vadas Malan, kuris pasiėmė ir užsienio reikalų ministerio portfelį. Londone manoma, kad Pietų Afrika neišeisianti iš D.Britanijos imperijos, nes nacionalistai neturi gyventojų visiško pritarimo ir laimėjo rinkimus vos keliais balsais.

-Kaip jau buvo pranešta DP stovykloje Neo Oethingen Bavarijoje kilo šiltinės apidėmija. Digi šiol jau užregistruota 634 susirgimai ir 15 žmonių mirė.

ŠVEDAI MAŽINA PASKOLĄ SOVIETAMS. Švedijos vyriausybė nutarė sumažinti savo paskolą TSRS-gai nuo 1 milijono kronų iki 300.000 kronų. Švedijos paskola TSRS-gai numatyta šių valstybių prekybos sutartyje.

UŽKLIUVO JAPONŲ SPÁUDA. Sovietų atstovas sąjungininkų kontrolinėje komisijoje Tokio gen Kislenco įteikė gen. Mac. Arhturui protestą prieš tariamą japonų spaudos nedraugišką laikyseną TSRS-gos ir apskritai sovietų atžvilgiu. Proteste kaltinami ne tiek japonai, kiek amerikiečiai, kurie leidžia spausdinti japonams tokius kiršinančius ir propagandinius straipsnius.